

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Pi.431.1.5.2021.6

Poznań, dnia 16 listopada 2021 r.

Pani
Ewelina Kowalska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Kościuszki 41 B
64-610 Rogoźno

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 25 sierpnia do 17 września 2021r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogoźnie.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość przyznawania świadczeń i wydawania decyzji oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji i przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń dnia 28 października 2021 r.

Ilekcję w niniejszym piśmie użyto wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r., poz.735).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej Burmistrz Rogoźna upoważnił kierownika oraz pracownika zatrudnionego na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej do wydawania decyzji

administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut nadany Uchwałą Nr XX/180/2015 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 30 grudnia 2015 r. i Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie wprowadzony Zarządzeniem Nr 28/15 Kierownika GOPS z dnia 16 grudnia 2015 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 22/16 Kierownika GOPS w Rogoźnie z dnia 4 listopada 2016 r.

Gmina Rogoźno posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 przyjętą Uchwałą Nr XXXIX/347/2020 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 30 października 2020 r., (wcześniej obowiązywała Strategia Rozwiązywania problemów Społecznych na lata 2008-2020, przyjęta Uchwałą Nr XXXII/211/2008 Rady Miejskiej w Rogoźnie z dnia 26 listopada 2008 r.), co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. Za realizację, monitorowanie i ewaluację strategii odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zobligowany do sporządzania raportu monitoringowego zawierającego stan realizacji Strategii, co jest zgodne z art. 110 ust. 4 ww. ustawy. Strategia zawiera wszystkie elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy.

Ośrodek spełnia wymagania w zakresie wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych, to jest 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 2000 mieszkańców i na nie więcej niż 50 osób samotnie gospodarujących i rodzin objętych pracą socjalną, zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni wykonując pracę w terenie posługują się legitymacjami służbowymi zgodnymi ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1788).

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w art. 116 ust. 1-3 ustawy o pomocy społecznej, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie terminu, planowania i zatwierdzania pomocy.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin decyzje były zmieniane lub uchylane zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej i Kodeksu postępowania administracyjnego.

Odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z obowiązującą Uchwałą Rady Miejskiej w Rogoźnie przyjętą w tym zakresie.

Odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej osób skierowanych naliczono zgodnie z art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

W 6 przypadkach dotyczących przyznania zasiłku stałego stwierdzono brak ustaleń w zakresie uprawnień emerytalno-rentowych klientów.

W kilku przypadkach błędnie wskazano miejsce przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

W postępowaniu poprzedzającym przyznanie specjalnych zasiłków celowych, w 4 przypadkach nie uszczegółowiono potrzeb osób/rodzin w zakresie udzielanej pomocy, w 12 przypadkach nie udokumentowano kosztów związanych z wnioskowaną pomocą, co narusza art. 41 ustawy o pomocy społecznej, w związku z art. 107 § 1 K.p.a.

W postępowaniu dotyczącym przyznania pomocy na pokrycie strat poniesionych na skutek zdarzenia losowego, wywiady środowiskowe były sporządzane na części I kwestionariusza wywiadu zamiast na części VII.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 107 ust. 1 i ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej określającego sposób ustalania i dokumentowania sytuacji klienta oraz zapisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788).

W kilku przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalania i dokumentowania dochodu. W pierwszym przypadku załączono zaświadczenie o dochodach z 2 miesięcy wstecz przed miesiącem złożenia wniosku, co narusza art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, że za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony. W drugim przypadku nie pomniejszono dochodu o kwotę płaconych alimentów, w trzecim przypadku do dochodu wliczono świadczenie uzupełniające.

Ponadto w 1 przypadku stwierdzono uchybienie polegające na niedopatrzeniu pracownika i uwzględnieniu w dochodzie błędnej kwoty z zaświadczenia o wynagrodzeniu.

We wszystkich wyżej opisanych sytuacjach nie miało to wpływu na uprawnienia klientów do otrzymania pomocy, jednakże stanowiło naruszenie art. 8 ust. 3 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W większości przypadków w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi sytuację dochodową ustalono na podstawie zaświadczeń o dochodach uwzględniających wyłącznie dochód netto, a w 1 przypadku wystąpiła znacząca rozbieżność pomiędzy dochodem brutto a netto, co mogło mieć wpływ na ustalenie odpłatności za świadczenia. Stanowi to naruszenie 107 ust. 5 b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej. W 1 przypadku w postępowaniu poprzedzającym wydanie kolejnych decyzji nie zachowano staranności w ustaleniu sytuacji mającej wpływ na ustalenie zakresu usług (nie uzyskano od klientki zaświadczenia dotyczącego procesu rehabilitacji). W 1 przypadku nie ustalono czy osoba objęta specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiada schorzenie ze spektrum zaburzeń psychicznych. Niniejsze narusza art. 107 ust. 5 d ustawy.

W 22 przypadkach przyznano zasiłek okresowy w kwocie przekraczającej maksymalną kwotę określoną w art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z ww. przepisami, w brzmieniu obowiązującym w kontrolowanym okresie, maksymalna kwota zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła 418 zł, w obecnym stanie prawnym kwota ta stanowi równowartość kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze nie określono miejsca świadczenia usług, co narusza art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, że ośrodek

pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Pozostałe uchybienia stwierdzono w zakresie decyzji i podstaw prawnych.

W części decyzji wydanych w trybie art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego nie uzasadniono nadania rygoru natychmiastowej wykonalności, w kilku przypadkach w decyzjach z rygorem natychmiastowej wykonalności nie wskazano w podstawie prawnej art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W 2 przypadkach zastosowano niewłaściwą, nieadekwatną do sytuacji. podstawę prawną z Kodeksu postępowania administracyjnego.

W 1 przypadku stwierdzono brak podstawy prawnej w zakresie składki zdrowotnej i objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

W kilku decyzjach przywołano nieaktualne przepisy i publikatory tekstu jednolitego Kodeksu postępowania administracyjnego.

W zakresie usług opiekuńczych stwierdzono brak uzasadnienia prawnego decyzji, w 3 przypadkach wydano decyzje zmieniające na podstawie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, mimo braku zgody strony na zmianę decyzji.

W 2 przypadkach w decyzji zmieniającej nie wskazano przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących zmiany decyzji.

Powyższe stanowi naruszenie art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Wywiady środowiskowe przeprowadzać zgodnie z art. 107 ustawy o pomocy społecznej i rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788), zachowując staranność przy ustalaniu i dokumentowaniu sytuacji klientów.
2. Dochód ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
3. Wysokość zasiłków okresowych ustalać zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
4. W decyzjach przyznających specjalne zasiłki celowe wskazywać szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie pomocy, zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej.
5. W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze wskazywać miejsce świadczenia usług, zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
6. Przy ustalaniu sytuacji dochodowej i życiowej klientów zachowywać szczególną staranność z uwzględnieniem art. 107 ust. 5 b pkt 7 i ust. 5 d ustawy o pomocy społecznej.
7. W decyzjach przywoływać właściwe przepisy, adekwatnie do sytuacji osoby/rodziny oraz przyznanego świadczenia, wskazywać aktualne publikatory

aktów prawnych zgodnie z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

8. W decyzjach z rygorem natychmiastowej wykonalności wskazywać w podstawie prawnej art. 108 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, uzasadniać nadanie decyzjom ww. rygoru.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą, mimo stwierdzonych uchybień, ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
/podpis/
Monika Donke-Cieślewicz
Z-ca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Rada Miejska w Rogoźnie.

Opracował do BIP:
Irena Rakowicz
Inspektor wojewódzki
29.11.2021 r.